

EKOLOŠKO KMETIJSTVO

NA IDRIJSKEM

IN CERKLJANSKEM

Navade potrošnikov se stalno spreminjajo in povpraševanje po kmetijskih pridelkih in živilih ni pri tem nobena izjema. V zadnjem desetletju, dveh, se opaža, da so potrošniki bolj ozaveščeni in da vse bolj zahtevajo kakovostne in zdravstveno neoporečne proizvode,

ki so rezultat okolju prijazne in celo tradicionalne proizvodnje. Kmetje so se na te spremembe hitro odzvali in se začeli v večjem številu odločati za integrirano in ekološko kmetovanje, ki je okolju, živalim in ljudem bolj prijazno od konvencionalnega.

ALI POTROŠNIKI SPLOH VEMO, KAJ POMENI EKOLOŠKO KMETIJSTVO, EKOLOŠKI PRIDELEK IN ŽIVILO?

Ekološko kmetijstvo je posebna oblika kmetijske pridelave, ki poudarja gospodarjenje v sožitju z naravo. In je tudi precej več, je način življenja in razmišljanja na kmetiji. Čeprav se morda zdi, da je ta oblika kmetovanja korak nazaj, to ne drži – je pogled v prihodnost, ki prispeva k ohranjanju okolja za naše otroke. Gre za način trajnostnega kmetovanja, ki upošteva kmetijo kot celosten, enovit sistem, v smislu tla – rastline – živali – človek, in skrbi za ravnovesje vseh vključenih elementov.

Ekološki kmetijski pridelki in ekološka živila so pridelani in predelani brez uporabe lahkotopnih mineralnih gnojil, z uporabo naravnih metod za zatiranje bolezni, škodljivcev in plevela, brez uporabe gensko spremenjenih organizmov ter njihovih produktov, brez uporabe ionizirajočega sevanja, z upoštevanjem bioloških in etoloških zahtev živali, z omejeno uporabo veterinarskih medicinskih izdelkov, brez nepotrebnega trpljenja in mučenja živali, z gojenjem rastlin in živali, ki so prilagojene našim ravnim razmeram, brez uporabe nevarnih kemičnih aditivov in po naravnih postopkih ter z upoštevanjem predpisanih pravil.

Sistem ekološkega kmetovanja pa ne pomeni samo tehnologije, temveč tudi stalno dosledno kontrolo pridelave in predelave pridelkov in živil, s čimer se zagotavlja večjo varnost potrošnikom.

KAKO KMETIJA POSTANE EKOLOŠKA?

Seveda ne more vsaka kmetija tržiti svoje pridelke in izdelke kot ekološke. To lahko stori le tista kmetija, ki se preusmeri iz konvencionalnega v ekološko kmetijstvo, se vključi v sistem kontrole ter pridobi certifikat. Obdobje preusmeritve traja najmanj dve leti za rastlinsko pridelavo in živinorejo ter najmanj tri leta za trajne nasade.

Certifikat je uradni dokument, ki ga izda kontrolna organizacija – v Sloveniji jih izdajajo tri akreditirane organizacije, s katerim potrjujejo skladnost pridelave, predelave, pakiranja, skladiščenja in transporta ekoloških pridelkov in živil z veljavnimi predpisi.

TUDI OZNAČEVANJE EKOLOŠKIH PRIDELKOV IN ŽIVIL JE PREDPISANO

Kmetijske pridelke in živila se mora v Sloveniji označevati z enotno označbo »ekološki« in to šele po tem, ko je bil kmetijski pridelek oziroma živilo pridelano oziroma predelano v skladu z veljavnimi predpisi ter je kmetija zanje s strani imenovane kontrolne organizacije pridobila certifikat. Te uradne označbe so:

ekološki

Republika Slovenija
Ministrstvo za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

Poleg uradnih označb pa so lahko pridelki in živila označeni tudi z dodatnimi blagovnimi znamkami; npr. Biodar, ki je blagovna znamka Zveze združenj ekoloških kmetov Slovenije, ali z evropskim logotipom, ali pa Demeter, ki je blagovna znamka za proizvode, pridelane po biološko-dinamični metodi. Ta način označevanja je pomemben za nas potrošnike, saj nam kot porabnikom jamči za ekološki izvor proizvodov, ki jih kupujemo.

Dejstvo je, da je ekološka pridelava in predelava zelo zahteven postopek, za katerega je potrebno veliko znanja, vztrajnosti in truda, da se lahko na koncu potrošniku ponudi zdrava in varna živila. Pričakuje se, da bo število ekoloških kmetij v bodoče še raslo, po eni strani zaradi vse bolj prevladujočega mnenja potrošnikov, da je bolje pridelati optimalne količine kakovostnih živil in hkrati čimbolje skrbeti za okolje in naravo, po drugi pa zaradi možnosti dviga prihodkov na kmetiji, ki jih ta vrsta kmetovanja omogoča.

EKOLOŠKO KMETIJSTVO NA IDRIJSKEM IN CERKLJANSKEM

Ekološko kmetijstvo je oblika kmetijstva, ki v slovenskem prostoru pridobiva večjo vrednost in spoštovanje. Vedno bolj je prisotno zavedanje za izboljšanje in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter kulturne krajine.

Trenutno je na Idrijskem in Cerkljanskem certificiranih več kot 70 ekoloških kmetij. To število predstavlja slabih 7,1 % vseh kmetij na Idrijskem in Cerkljanskem, kar pa krepko presega slovensko povprečje (v Sloveniji je namreč v ekološko kontrolo vključenih približno 2,4 % vseh kmetij).

Naše kmetije trenutno razpolagajo z naslednjo ponudbo in produkti:

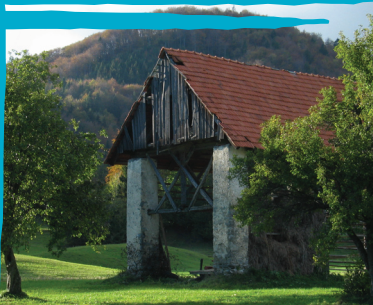
sezonska ekološka zelenjava (krompir, korenje, zelje, povrtnine ...), ekološka jajca, ekološko goveje meso, ekološko meso jagnjetine, teletine, žrebet, ekološka perutnina (kokoši, purani), odojki, krškopoljski prašiči, kozličiči, jagnjeta, ekološka ržena moka, pšenična moka in mleko.

Večina se že poslužuje neposredne prodaje (na tržnici in na domu ter preko zadruga). Prodaja pridelkov grosistom ni razširjena.

Želimo spodbujati ekološko pridelavo in predelavo, prispevati k varovanju okolja in ponuditi pomoč tudi pri nakupu ekoloških živil. Zagotovo je želja kmetovalcev tudi, da svoje pridelke lahko suvereno ponudijo domačemu potrošniku.

Kmetije, ki kmetujejo v skladu s ekološkimi predpisi ter so kontrolirane s strani kontrolne organizacije, so večinoma živinorejsko usmerjene. Poljedelstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo so precej slabše zastopani, čeprav je povpraševanje potrošnikov usmerjeno predvsem v zelenjavo, sadje, mlevske in mlečne izdelke.

Večina kmetij je v povprečju velikih od 5 do 20 ha in več. V kontrolo so vključene v obdobju od 5 do 10 let. Najpogostejša tržna pot je prodaja na domu, sledi prodaja zadrugam.

EKOLOŠKE KMETIJE NA IDRIJSKEM IN CERKLJANSKEM ODPIRAJO VRATA ZA POTROŠNIKE

Tisti, ki se odločate za prístup k ekološkemu kmetovanju, lahko z obiskom kmetij spoznate prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti ekološkega kmetijstva. Obiskovalci od drugod lahko

preživijo dopust na kateri izmed sicer redkih turističnih ekoloških kmetij pri nas. Kmetije ponujajo neposreden stik z naravo, doživetje načina življenja na kmetiji, bivanje na domačiji in osebni stik z gostitelji.

V nadaljevanju lahko najdete osnovne podatke o ekoloških kmetijah s ponudbo ekoloških pridelkov in živali, vzrejenih na ekološki način.

Nekaj kmetij prodaja svoje pridelke in izdelke v tržnici v Idriji. Večinoma pa lahko ekološke pridelke in izdelke kupite pri njih na domu ali vzpostavite stik za odkup ekološkega mesa. Veseli vas bodo.

UPORABNE SPLETNE STRANI:

<http://www.zveza-ekokmet.si>

<http://www.eko-kmetje.info>

<http://ekoloska-ponudba.vsi-zdravi.org>

<http://www.kon-cert.si>

<http://www.biofach.de>

<http://www.demeter.at>

Ponudniki na tržnici v Idriji

KRAMAR

Zofija Gatej

Gorenji Novaki 11, Cerkno

t: 05 37 75 311

m: 051 271 609

Ponudba kmetije:

- ekološka zelenjava
in krompir
- ekološko sadje

DOLINAR - Tabrovše

Adrijana Dolinar

Vojsko 90, Idrija

t: 05 37 42 029

m: 051 415 278,

041 477 377

Ponudba kmetije:

- sezonska ekološka zelenjava
- kokoši, purani, jajca
- krškopoljski prašiči, odojki
- kozličji, jagnjeta

Prodaja
na
domu

HRASTJE

Frančiška Vaupotič
Zakojca 34, Cerkno
t: 05 37 79 517

Ponudba kmetije:

- ekološka zelenjava
- mali pujski

PRI RATOVŽU

Srečko Čadež
Podlanišče 13, Cerkno
m: 041 390 798
e: srecko.rotovz@siol.net

Ponudba kmetije:

- plemenska živina
- ekološko goveje meso
- ekološko sadje
- ekološka zelenjava

PR' KLANČERJU

Joško Jereb
Police 14, Cerkno
m: 041 438 273
e: jjereb1@siol.net

Ponudba kmetije:

- ekološko meso

NA BRD

Marijan Rejc
Šebrelje 73, Cerkno
t: 05 37 44 290
m: 041 828 982
e: mujmej1365@gmail.com

Ponudba kmetije:

- ekološka zelenjava in krompir
- ekološko sadje
- ovce

PRI MOČNIKU

Bernard Klavžar
Ravne 6b, Cerkno
t: 05 37 79 713
m: 051 410 787

Ponudba kmetije:

- ekološka zelenjava
- ekološko sadje
- ekološko meso jagnjetine

PR' TAGAREJHNMU

Dominik Klavžar
Jesenica 14, Cerkno
t: 05 37 79 909
m: 041 597 119
e: tagarejhn@siol.net,
dominik.klavzar@gmail.com

Ponudba kmetije:

- ekološka zelenjava
- ekološko sadje
- med

PRI ŠTEFIČKU

Anton Črv
Bukovo 3, Cerkno
m: 041 352 405
e: tone.crv@gmail.com

Ponudba kmetije:

- ekološko goveje meso

V ZALAZAH

Joško Klavžar

Zakriž 16a, Cerkno

m: 041 490 965

e: joskoklavzar@gmail.com

Ponudba kmetije:

- ekološko sadje
- osli

ČEVCE

Štefan Flander

Otalež 45a, Cerkno

t: 05 37 76 482

m: 031 585 350

Ponudba kmetije:

- ekološko goveje meso

PRAPROTNIK

Valentin Čemažar

Gorenji Novaki 28, Cerkno

t: 05 37 75 449

m: 031 219 950

Ponudba kmetije:

- ekološko sadje
- ekološko govedo

PR' JERAMU

Ivan Jeram

Bukovo 36, Cerkno

t: 05 37 79 607

Ponudba kmetije:

- ekološko goveje meso

ROVNAK

Pavel Lahajnar

Gorenji Novaki 7, Cerkno

m: 051 410 301

Ponudba kmetije:

- ekološko meso govedi,
telet in žrebet

PR' LUKU

Srečko Podobnik

Čeplez 5, Cerkno

m: 041 696 197

Ponudba kmetije:

- ekološko meso govedi
- konji

JAKOBČ

Marko Tušar
Straža 16, Cerkno
t: 05 37 44 097

Ponudba kmetije:

- ekološko sadje
- ekološko goveje meso

PRI STINARJU

Božidar Prezelj
Zakriž 5, Cerkno
t: 05 37 79 742
m: 031 868 148

- e: prezelj25@gmail.com
- ekološka sadje in zelenjava
 - ekološko goveje in prašičje meso

PR' PIERHU

Marijan Bavcon
Bevkova 2, Cerkno
m: 041 612 919
e: ets.bacon@t-2.net

Ponudba kmetije:

- ekološka jagnjetina
- ekološko sadje

PRI ŽGAVCU

Robert Žgavec

Vojsko 79, 5280 Idrija

t: 05 37 42 007

m: 031 632 086

e: robert.zgavec@siol.net

Ponudba kmetije:

- ekološka jagnjetina
- ekološki krompir

SMREKAR

Viljem Kavčič

Črni Vrh nad Idrijo 53

t: 05 37 77 086

m: 041 232 841

Ponudba kmetije:

- ekološko govedo in teleta
- ekološko mleko in jajca
- ekološki krompir

PRI FAJFKU

Darko Likar

Idrijske Krnice 51, Sp. Idrija

t: 05 37 41 516

Ponudba kmetije:

- ekološka zelenjava
(krompir, korenje, zelje)
- ekološko goveje meso

PR' LAMPET

Janko Kosmač
Zadlog 27, Črni Vrh
t: 05 37 77 117
m: 041 819 487
041 845 963

e: janko.kosmac@dolomit.si
www.dolomit.si

Ponudba kmetije:

- ekološko meso žrebet
- ekološka zelenjava

PR' KOLENC

Roman Kolenc
Gore 33, Idrija
t: 05 37 72 201
m: 051 410 746

Ponudba kmetije:

- ekološko mlado govedo
in meso

LEŠETNICA

Anton Govekar
Jelični vrh 1, Idrija
m: 041 482 385

Ponudba kmetije:

- ekološko meso goveda

V PSTAT

Florijan Štucin
Idrijske Krnice 24, Sp. Idrija
t: 05 37 41 509

Ponudba kmetije:

- ekološko meso mladega
goveda in žrebet
- kravje mleko

Turistične
kmetije

PRI FLANDRU

Venceslav Tušar
Zakojca 1, Cerkno
t: 05 37 79 800
m: 041 750 983
031 288 142

Ponudba kmetije:

- ekološki krompir in zelenjava
- ekološko sadje
- ekološko goveje meso
- konji

PR`MARK

Rajko Hladnik
Črni Vrh 32
t: 05 37 78 646
m: 051 688 432
e: hladnik.gasper@gmail.com

Ponudba kmetije:

- ekološka zelenjava
- ekološko govedina in teletina

PR`JUREČ

Dušan Bogataj
Ledine 19, Spodnja Idrija
m: 041 919 473

Ponudba kmetije:

- ekološka ržena in pšenična moka
- jabolčni kis, jabolčnik
- ogled muzejske zbirke
»Jurečeva šupa«
- program zemlja-pšenica-kruh

Viri:

1. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: Ekološko kmetijstvo v Sloveniji. Dostopno na spletnem naslovu: http://www.mkgp.gov.si/si/o_ministrstvu/direktorati/direktorat_z_a_kmetijstvo/starasektor_z_a_sonaravno_kmetijstvo/oddelek_z_a_kmetijstvo_in_okolje/kmetijsko_okoljska_placila/ekolosko_kmetovanje/ekolosko_kmetijstvo_dejstva_in_podatki/
2. Evropska komisija: Ekološko kmetovanje: Dostopno na spletnem naslovu: http://ec.europa.eu/agriculture/organic/what-organic_sl
3. Plusi in minusi eko kmetovanja, 2005, Tolmin, Posoški razvojni center
4. Analiza ekološkega kmetijstva v Občini Idrija in Občina Cerkno, 2008, ICRA d.o.o. Idrija

Izdal in založil: Za Lokalno akcijsko skupino "LAS za razvoj", ICRA d.o.o. Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija

Naslov publikacije: Ekološko kmetijstvo na Idrijskem in Cerkljanskem

Fotografije: Božo Uršič

Tisk: Grafoprint Jože Leban s.p.

Oblikovanje: Grafično oblikovanje, Klemen Rupnik s.p., Godovič 124, 5275 Godovič

Leto izdaje: 2009

Naklada: 6.500

Publikacijo so financirali Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja - Evropa investira v podeželja, Občina Idrija in Občina Cerkno.

Veliko zadovoljstva pri uživanju ekološko pridelane hrane!

Ekološko zelenjava in ekološko meso? Izbira je vaša.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: »Evropa investira v podeželje«